

G E N É Z A

vzniku Urbárskeho pozemkového spoločenstva Povrazník

Dňom účinnosti zákona Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej republiky č. 229/91 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku zaniklo okrem iných užívacích práv i právo užívania lesného majetku k zaisteniu lesnej výroby a ostatných funkcií lesa ako i pasienkov.

Dňa 19. Septembra 1992 a zišla početná skupina oprávnených osôb vo veci navrátenia užívacích vzťahov k lesným pozemkom a pasienkom.

Zo spoločného rokovania vzniklo prehlásenie o spôsobe znovuobnovenia urbariátu, o vypovedaní nájomného vzťahu organizácii štátnych lesov a nadobudnutí majetku do vlastnej správy.

Zhromaždenie 67 osôb za účasti starostu obce p. Macku udelilo plnú moc v zastupovaní oprávnených požiadaviek na znovu vrátenie pôdy a majetku splnomocnencom:

Ondrejovi a Dušanovi Potančokovi z Povrazníka a Ing. Vladimírovi Kováčovi z Banskej Bystrice.

Splnomocnenci boli oprávnení k zastupovaniu ostatných osôb vo veci práv a právom chránených záujmov v styku s pozemkovým a lesným úradom a ostatnými orgánmi štátnej správy, súdnictva, prokuratúry, štátnych lesov ako aj poľnohospodárskeho družstva.

Ustanovujúce Valné zhromaždenie spoločenstva sa uskutočnilo dňa 30.11.1993, a vzniklo obnovením bývalého urbariátu a pasienkového hospodárstva v Povrazníku ako dobrovoľné združenie členov, majiteľov urbárskych účastín a do predstavenstva boli zvolení:

- Juraj Ďurčík , predseda
- Emil Macko, podpredseda
- Anna Potančoková , pokladník člen výboru
- Miroslav Krajčí, poľný člen výboru
- Vladimír Predajniansky člen výboru

Dozorný výbor v zložení:

- Ing. Vladimír Kováč, predseda
- Milan Potančok, člen
- Dušan Potančok, člen

Na tomto zhromaždení boli prijaté aj prvé stanovy urbárskeho spoločenstva, boli stanovené ciele a úlohy v znení:

- Obnovenie a úprava vlastníckych vzťahov k lesnému a pasienkovému fondu bývalého urbáriátu a pasienkového spoločenstva v katastrálnom území Povrazník,
- Racionálne hospodárenie na spoločnej nehnuteľnosti (v lese i na TTP) v prospech jeho členov, pričom lesný majetok bude spravovať vo vlastnej réžii a pasienky budú dané do prenájmu roľníckemu družstvu v Strelníkoch.

Po takmer 2 rokoch sa v mes. 4/1994 podarilo skompletizovať zoznam oprávnených osôb novovznikajúceho urbárskeho pozemkového spoločenstva, v máji 2004 došlo k prevodu lesných pozemkov od štátnych lesov Slovenská Ľupča a neskôr i trvalých trávnych porastov od Poľnohospodárskeho družstva so sídlom v Strelníkoch.

Spoločenstvo bolo registrované podľa zákona SNR č. 219/1991 Zb. na Obecnom úrade Povrazník dňa 5.4.1995 a dňa 22.7.1996 bolo spoločenstvo registrované podľa § 10 zákona NR SR č. 181/1995 Z.z. na Obvodnom úrade v Banskej Bystrici. Na základe tejto registrácie spoločenstvo navonok vystupuje ako právnická osoba (organizácia).

Výmera lesných pozemkov bola 48,07 ha pasienky predstavujú 49,22 ha.

K zmene vo funkcii predsedu spoločenstva došlo 8. 4.1995, kedy bol zvolený do čela vedenia spoločenstva pán Ivan Kováč z Povrazníka, ktorý túto funkciu vykonával do konca roku 1999.

Dňa 9.1.2000 bol na valnom zhromaždení zvolený do funkcie predsedu pán Ján Majer, Banská Bystrica, ul. Kráľovoľská 13, ktorý spoločenstvo riadi až doposiaľ.

Od roku 2005 sa činnosť urbáru riadi zákonom NR SR č.326/2005 o lesoch v znení neskorších zákonov, ktorý:

- Upravuje vymedzenie lesných pozemkov a ich ochranu, vlastníctvo lesných pozemkov a využívanie lesov, odborné hospodárenie v lesoch, podporu trvale udržateľného hospodárenia v lesoch z verejných zdrojov,
- Účelom je zachovanie, zveľaďovanie a ochrana lesov ako zložky životného prostredia a prírodného bohatstva krajiny na plnenie ich nenahraditeľných funkcií, zabezpečenie diferencovaného a odborného hospodárenia v lesoch, zosúladienie záujmov spoločnosti a vlastníkov lesov, vytvorenie ekonomických podmienok na trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch.

Po ROEP v roku 2012 došlo k zmenám vlastníctva spoločných nehnuteľností, keď v dobe vzniku spoločenstva bola spoločná nehnuteľnosť na 2 listoch vlastníctva, po roku 2012 je spoločná nehnuteľnosť na 8 listoch vlastníctva a 1 LV je na právnickú osobu. Z pôvodných 110 vlastníkov je v evidencii už len 53, pričom k prevodom nehnuteľností došlo v 52 prípadoch dedením a v 5 prípadoch darovaním. K predaju podielov nedošlo. K 31.12.2015 je v evidencii spoločenstva 115 oprávnených fyzických osôb a 1 právnická osoba. Zvýšila sa aj výmera obhospodarovaných nehnuteľností, kde je evidovaná orná pôda, lesné pozemky, trvalé trávne porasty a ostatné plochy na celkovú výmeru 119,174 ha v katastrálnom území Ľubietová, Poniky, Povrazník a Strelníky.

Do ďalšieho obdobia má urbár prijaté hlavné úlohy najmä v pestovateľskej činnosti lesa, v ťažbe a predaji drevnej hmoty, efektívnom hospodárení a vynakladaní finančných a materiálových prostriedkov na trvale udržateľné hospodárenie v lese.

Predseda spoločenstva:

Ján Majer